

AÇILIŞ

SD.Bugünkü yayınıımızda "15 Haziran olayları"başlıklı yazımızı dinleyecek
siniz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2.7.970

T.O.

2.7.970

15HAZİRAN OLAYLARI

Türkiyedeki büyük sermaye çevreleri, özellikle yabancı tekeller, bu tekellerle bağlı yerli aracı sermayeciler, Anayasanın temel ilkelerinden biri belki de en önemlisi olan, emek kanunları ile de doğrulanan işçi haklarından hoşnut değillerdir. Bu hoşnutsuzlukları, bu düşmanlıkları, ellerindeki organı, Demirel iktidarı vasıtasıyla ~~zaxprax~~ politik bir program haline getiriyor ve zaman zaman kamu oyuna da duyuruyorlar. ~~di. Demirel~~ APde iktidarı ellerinde tutan gruplar, başta başbakan Demirelin grubu olmak üzere, Bilgiççiler ve ötekiler, konu işçi haklarını baltalamak, sosyalist akımı vurmaya geldi mi, aralarındaki talanı paylaşım boğuşmalarını bir yana bırakıyor ve birleşiyorlardı. APdeki bu zıt gruplar gerek 1965 gerekse 1969 seçimlerinde, çeşitli demagojilerle emekçi halkın oylarını ~~tarbax~~ sandıklamaya çalışırken, bir yandan toprak

reformuna karşı olduklarını söylerken bir yandan da ~~emek kanunlarının~~ işçi sınıfının uzun ve kanlı savaşlar sonunda Anayasaya ve emek kanunlarına geçirdiği, grev, toplu sözleşme ve sendika özgürlüğü haklarını daha da kısıtlayacaklarını açıkca ilan ediyorlardı.

Bu konuda ^{bu grupların} ~~iki sınıfsal~~ genel seçimi birbirinden ayırarak dört yıllık devrede bazı teşebbüsler yaptıklarını, fakat, parlamento içi muhalefetle, yığılma direnme hareketlerinin ortak eylemleri sonucunda ellerini işçi haklarından geri çekmek zorunda kaldıklarını biliyoruz.

Ne var ki, CHP muhalefeti, Anayasayı değiştirmek, DP artıklarını Bayar ve arkadaşlarını "kuyudan çıkarmak" politikasında Demirel iktidarı ile işbirliğine girdikten ve böylece de 1961 Anayasasının demokratik hükümlerini değiştirme eylemi başladıktan sonra, Anayasayı değiştirme konusunda iki burjuva partisi arasında kurulan ittifak kolladığı esas

hedefe, ~~ı~~ yani işçi haklarını daha da kısıtlamaya, büyük sermaye gruplarının ~~smü~~ sömürüsünü daha peklestirmek için yollarına düzeltmeye doğru yöneldi.

Demirel iktidarı gerek CHP'deki İnönü, ~~grupunun~~ gerekse Türkişin başını tutan Demirsoy-Tunç grubunun yardım ve dayanışmasıyla, Sendikalar Kanununu değiştiren bir tasarıyı Meclise sevk etti. Yeni tasarı, işçinin sendikasını seçmek özgürlüğünü kaldırıyor ~~der~~ derecede zorlaştırıyor, devrimci sendikacılığı ~~yok etmek~~ ^{iyice azaltmak} ve Türkiyedeki sendika hareketini Türkişdeki sendika ağalarının mutlak tekeline terk etmek hedeflerini güdüyordu.

İktidarın, İnönü ~~xxxx~~ gibi politikacıların, Demirsoy gibi göbeğinden Amerikalılara bağlı sözde sendikacıların yardım ve dayanışması ile ~~xxxx~~ hazırladığı bu tasarıya, DİSK, yurtsever gençlik ve basın, aydın çevreler en başta profesörler ve hukuk otoriteleri, ~~teknik~~ kadrolar, Mühendisler

Odası ve Türkiye Komünist Partisi şiddetle karşı koydular.

DİSK yöneticileri kamu oyunun da desteğiyle, tasarıya karşı işçi sınıfını Anayasal haklara uygun bir direniş^e çağırdılar. Bu çağrı işçilerin tasarıya karşı duydukları hiddete uyuyordu. Tasarı AP ve CHPlilerin oyları ile Meclisten hızla geçmiş, Senato'ya gelmişti. Oylamanın bu şekilde hızla ^{ilerlemesi} ~~yürütülmesi~~ işçilerin ^{de kılla karakter almış} ~~kendiliklerinden~~ fabrika ve işyerlerinde 15 Haziranda İstanbul, İzmit, Ankara ve İzmir gibi yurdun büyük merkezlerinde büyük gösteriler örgütlediler. ^{mekane sebep oldu.} ~~Gösterilerin en büyük ve yığın-~~ sal olanları İstanbul ve Kocaeli illerinde oldu. İktidar ~~xxx~~ işçi sınıfının varlığını ve savaşını güçlü bir şekilde hissettirmesine karşı paniğe kapıldı. Bir yandan Toplum Polisi ile silahlı kuvvetleri gösteri yapanak haklarını arayan ve en başta sendika özgürlüğü hakkını savunan işçilere karşı sürdü. Yüzbinin çok üstünde olan İstanbuldaki gösteri ^{Kasıtlılar} ~~polis~~ barikatlarını tuzbuz ederek aştılar. Sırhlı birliklerin barikadı

ise işçi ve sensikacılarla, asker ve subayların kucaklaşmaları ile eridi. Çünkü asker ~~deyxaxixçixyxaxdaxk~~ ezici çoğunluğu ile ya işçi ya da köy emekçisiydi. Subayların ezici çoğunluğu için de bu böyleydi. Bu bakımdan er ve subaylar işçi sınıfının bu haklı çıkışını anlayacak ve ona hak verecek durumdaydılar. Bu play iktidar çevrelerinin paniğini daha da arttırdı. Bu çevreler, işçi sınıfının bu haklı çıkışını çığrından çıkarmak dejenere etmek, ~~vaxixçixxaxix~~ onu kamu oyunun gözünden düşürmek ve işçi sınıfına karşı algıkları, daha da alacakları terör tedbirlerini haklı çıkarmak için, ~~mar~~ provokatörlerini yani MDDcileri, Maocuları, Trozkistleri ileri sürdüler. İşçi kılığına girerek yığınlara karşın bu provokatörler yeryer yağma hareketlerine giriştiler. Hükümet kendi kışkırttığı bu yağma hareketlerini vesile ederek İstanbul ve Kocaelinde sıkı yönetim ilan etti. ~~Sxkixxyömetim~~ Aynı hükümetin, gericilerin Konyanın Merkezini ateşe vermelerini iki milyon lirayı bulan tahribata sebep olmalarına

"ayşeri ve Manisada buna benzer tahribata sebep olmalarına ses çıkarmamış bu illerde sıkı yönetim ilan etmek şöyle dursun, tahribatı yapanları cezalandırmak bile yönüne gitmemişken, İstanbul ve Kocaelinde sıkı yönetim ilan etmesinin yüzlerce işçi ve sendikacıyı tutsak etmesi, herşeyden evvel işçi hareketini ezmek istemesinden başka birşeyi göstermemektedir.

Gerçekten de sıkı yönetim işçi sınıfına karşı bir terör aleti olarak işlemeğe başlamış, ~~uza~~ yer yer yağma hareketine girişen provakatörkere dokunulmamış, devrilci sendikax idarecileri, ~~tutux~~ işçi ve sosyalist militanlar en başta TİP yöneticilerinden önemli bir kısmı tutsak edilmiştir. Tutsak edilehler arasında DİSK başkanı Kemal Türkler de vardır.

~~Özellikle~~ ~~politik~~ İktidar işçi sınıfına karşı uyguladığı bu terör hareketi ile izlediği hedeflere ulaşmış mıdır?

Hayır.Çünkü evvela işçi haklarına karşı iktidarı ve muhafefeti ile burjuazi arasında meydana gelen ittifak,işçi,~~ve~~ emekçi halk,~~ve~~ yurtsever askerler^{ve aydınlar} arasında meydana gelen dayanışma karşısında,CHPdeki İnönü grubu çarkı geri etmek ve iktidarla arasında mesafe koymak gereğini duymuştur.Böylece Mecliste yeni senikalar tasarısına olumlu ou veren CHP,Sentoda karşı oy vermiştir. CHP idarecilerinin bu şekilde olumlu yönde gelişmeye zorlanmaları işçi sınıfının ~~ekdaxatığı~~ ^{nen} bir başarısı, burjuazinin~~ekdaxatığı~~ için de bir kayıptır.Böylece dünyaca bilinen bir gerçek bir daha doğrulanmış oluyor.Liberal burjuazinin genel ~~mittiği~~ olarak,politik güç olarak kaypektir.Daima gücü,kuvveti gördüğü tarafa doğru meyleder.Bu gerçeği,politik savaşlarımızda hiç bir zaman unutmamak her zaman hesaba katmak,burjuazi saflarında meydana gelen bu çatlakların işçi sınıfının davasının yürütülmesinde önemli bir etken olduğunu da

bilmek gerekmektedir.

15 Haziran olaylarında ~~ek~~ işçi sınıfının elde ettiği başarılar arasında Türkiye'nin başını tutan Demirsoy-Tunç grubunun daha iyi demaske edilmesi de vardır. Gerçekten de bu grubu ustaca kuklandığı bir ~~demagiji~~ demagiji ile, Amerikan emperyalizminin kendisine ayırdığı tahsistela geçindiğini, iktidar işçi sınıfı arasında büyük sermaye çevrelerinin çıkarlarını savunduğu bunu da iktidarla yaptığı işbirliği ile baş^ardığı gerçeğini ~~sak~~ muayyen ölçüde de olsa saklayabilmeyi ve önemli bir işçi yığınının aldatmaya ^{başarmıştır} muvaffak olmuştur. İktidarla beraber ~~ku~~ Demirsoy-Tunç grubunun işçinin sendika özgürlüğü hakkında saldırmaları, Demirsoy ve Tunçun iktidar polislerinin yapamadığını, işçiyi işçiye karşı çıkararak yapmaya kalkışmaları bu grubun önemli ölçüde işçi yığınları arasında demaske olmalarını sağlamıştır. Şüphesiz ^{ki} bu, hem işçi sınıfı hem de ulusal

15 Haziran gösterilerine Türkiye dahil işçi ve sendika
çerçevesinde katılması bu gerçeği doğrulamaktadır.

~~Bu~~ halkımızın ulusal bağımsızlık savaşı için bir kazanımdır.

Çünkü işçi sınıfı 15 Haziran savaşıyla yurdun ve halkımızın hem sosyal hem ulusal kurtuluş ~~savaşında~~ mücadelesinde ~~önük~~ en sağlam öncü bir güç olduğunu göstermiştir. Kendi haklarını savunan işçi sınıfı, Anyasayı savunmakla ~~bütün~~ ^{da} milletin haklarını savunan ~~bir~~ politik bir kuvvet olduğunu göstermiştir. ~~Em~~ Bu politik savaşıyla işçi sınıfı, işbirlikçi bir iktidara karşı direndiğinden, onun halk düşmanı tutumunu demaske ettiğinden ~~ötürü~~ ^{hem de} aynı zamanda işbirlikçi iktidara ~~ve~~ emperyalizme karşı da kuvvetli bir güç olarak belirmiştir. Aynı zamanda burjuazinin iktidar ve muhalefet kolları arasındaki ittifakını parçaladığı gibi, bütün demokratik, antiemperyalist akımlarını birbirine perçinleyen, onları ulusal, demokratik bir cephede birleştiren temel bir dayanak olarak politik alanda belirmiştir.

Bu bakımdan Türkiyede işçi sınıfı yoktur, yahut da vardır ama, ~~sivil-~~

sivil-asker devrimci kadroların yardımcısıdır diyenlerin kesinlikle yanıldıklarını kesinlikle ortaya koymuştur 15 Haziran işçi sınıfının 15 Haziran savaşı. Bu yandan da işçi sınıfının başlıca güç olduğunu inker ederek devrim hareketini burjuvaziye teslim etmeye kalkışan tarihsel bir MDDciler bu yandan da ~~tarihsel~~ şamarını yemişlerdir.

Sağ Teknik kadroların işçi sınıfına yabancılaştığını, ~~tek~~ işçi sınıfının bilisel teknik alanlarda gelişmesi sonucunda nitelik değiştiğini ileri süren Fransız küçük burjuva düşünürü Garodinin ~~düşünceleri~~ de ~~teknik kadroları~~ bu ~~düşünceleri~~ ^{fikrleri} Türkiyeye sokmak isteyen sağ oportünistleri de teknik kadroların işçi sınıfından ^{ginde} ~~yana~~ kesin durum takımları ile iflasları bir daha doğrulamıştır.

KAPANIŞ

SD. Bugünkü yayınlımız burada sona erdi. Ağustos ayının 6sında ve aynı
xâğ saatte tekrar buluşmak üzere hoşca kalın.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI